

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KATAR DEVLETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞ-
VİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLAN-
MASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN**

(Resmî Gazete ile yayımı: 1.5.2007 Sayı: 26509)

Kanun No
5631

Kabul Tarihi
25.4.2005

MADDE 1- 25 Aralık 2001 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KATAR DEVLETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN
ANLAŞMA**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti bundan sonra “Âkit Taraflar” olarak anılacaklardır.

Özellikle bir Âkit Tarafın yatırımcılarının, diğer Âkit Tarafın ülkesindeki yatırımları ile ilgili olarak, aralarında ekonomik işbirliğini artırma arzusu ile,

Anlaşmanın yatırımlara uygulanmasının sermaye ve teknoloji akışını ve Âkit Tarafların ekonomik kalkınmasını canlandıracağını kabul ederek,

Yatırımlara adil ve hakkaniyetle muamelenin, yatırımlar için istikrarlı bir ortamın ve ekonomik kaynakların en etkin kullanımının temini için gerektiğine inanarak, ve

Yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması ile ilgili bir anlaşmanın ihdasına karar vermiş olarak,

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE I**Tanımlar**

İşbu Anlaşmanın amacı bakımından ve işbu Anlaşmada başka bir şekilde ifade olunmadıkça:

1. "Yatırımcı" terimi:

(a) her bir Âkit Tarafın yürürlükteki mevzuatına göre vatandaşı sayılan gerçek kişileri,

(b) Âkit Taraflardan her birinin yürürlükteki mevzuatı çerçevesinde kurulmuş ve merkezi o Âkit Tarafın ülkesinde bulunan şirketler, firmalar, iş ortaklıkları veya kamu kuruluşlarını ifade eder.

2. (a) "Yatırım" terimi her türlü mal varlığını ve sınırlayıcı olmamakla beraber özellikle aşağıdakileri kapsar:

(i) tahviller veya şirketlere katılımın diğer şekilleri,

(ii) yeniden yatırımda kullanılan hasılatlar, para alacakları yatırımla ilgili mali değeri olan diğer haklar,

veya bir

(iii) taşınır ve taşınmaz mallar, aynı zamanda diğer haklar veya ipotek, tedbir, rehin ve söz konusu mal ülkesinde bulunan Âkit Tarafın kanunları ve nizamlarına uygun olarak tanımlanmış diğer benzer haklar,

(iv) sınai ve fikri mülkiyet hakları, patentler, sınai tasarımlar, ticari markalar, peştemaliye, know-how ve diğer benzer haklar ,

(v) doğal kaynaklar ile ilgili imtiyazlar dahil olmak üzere kanun veya sözleşme ile verilmiş iş imtiyazları.

(b) Yatırım terimi, söz konusu yatırımların yapıldığı Âkit Tarafın ülkesindeki kanun ve nizamlarına uygun olarak yapılmış tüm doğrudan yatırımları ifade eder, ve işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce veya sonra bir Âkit Tarafın ülkesinde yapılmış tüm yatırımları kapsar.

3. "Hasılatlar" terimi, bir yatırımdan elde edilen meblağları ve özellikle, ancak sınırlayıcı olmayacak şekilde, kar, faiz ve temettüleri ifade eder.

4. "Ülke" terimi,

- Katar Devleti bakımından "ülke", Katar Devletinin kara ülkesini; deniz ülkesini ve Katar Devletinin uluslar arası hukuka göre üzerinde egemenlik ve egemen veya yargısal haklarını kullandığı kıta sahanlığını içeren deniz alanlarını ifade eder.

Türkiye Cumhuriyeti bakımından "ülke", Türkiye Cumhuriyeti'nin kara ülkesini, deniz ülkesini, aynı zamanda uluslar arası hukuka uygun olarak doğal kaynakların araştırılması, kullanılması, saklanması ve işletilmesi amaçlarıyla üzerinde yargılama ve egemenlik haklarına sahip olduğu deniz alanlarını ifade eder.

MADDE II**Yatırımların Teşviki ve Korunması**

1. Her bir Âkit Taraf, ülkesindeki yatırımlara ve yatırımlarla ilgili faaliyetlere, benzer durumlarda herhangi üçüncü bir ülkenin yatırımcılarının yatırımlarına göstereceği

muameleden daha az elverişli olmayacak şekilde, kendi kanun ve nizamları çerçevesinde, izin verecektir.

2. Her bir Âkit Taraf, kurulmuş olan bu yatırımlara benzer durumlarda kendi yatırımcılarının yatırımlarına veya herhangi üçüncü bir ülkenin yatırımcılarının yatırımlarına gösterilen muameleden hangisi en elverişli ise, o muameleden daha az elverişli olmayan bir muamele uygulayacaktır.

3. Âkit Tarafların, yabancıların ülkeye giriş, geçici ikamet ve istihdamı ile ilgili kanun ve nizamlarına uygun olarak;

(a) Âkit Taraflardan her birinin vatandaşları, kendilerinin veya kendilerini istihdam eden Âkit Tarafın bir yatırımcısının önemli bir miktar sermaye veya başka kaynak taahhüdünde bulunduğu veya bulunmak üzere olduğu bir yatırımın kurulması, geliştirilmesi, idaresi amacıyla veya işletilmesine ilişkin tavsiyelerde bulunmak üzere diğer Âkit Tarafın ülkesine girmesine ve kalmasına izin verilecektir.

(b) Bir Âkit Tarafın yürürlükteki kanun ve nizamlarına uygun olarak kurulan ve diğer Âkit Tarafın yatırımcılarının yatırımı olan şirketler seçtikleri idari ve teknik personeli, milliyeti ne olursa olsun, istihdam etmeye mezun olacaklardır.

4. İşbu maddenin hükümleri, Âkit Taraflardan herhangi birinin taraf olduğu aşağıdaki anlaşmalar bakımından geçerli olmayacaktır:

(a) mevcut veya gelecekteki herhangi bir gümrük birliği, bölgesel ekonomik teşkilat veya benzer uluslararası anlaşmalar;

(b) tamamen veya esas olarak vergilendirmeye ilişkin olanlar

MADDE III

Kamulaştırma ve Tazminat

1. Yatırımlar, yürürlükteki mevzuata ve bu Anlaşmanın II'inci Maddesinde belirtilen genel prensiplere uygun olarak, kamu yararına ve ayrımcı olmayacak biçimde yapılması ve anında, yeterli, etkin tazminat ödenmesi dışında kamulaştırılmayacak, devletleştirilmeyecek veya doğrudan ya da dolaylı olarak benzer etkisi olan uygulamalara maruz bırakılmayacaktır.

2. Tazminat, kamulaştırılan yatırımın kamulaştırma işleminin yapıldığı veya duyurulduğu tarihten önceki gerçek piyasa değerine eşit olacaktır. Tazminat beklenmedik gecikme olmaksızın ödenecek ve serbestçe transfer edilebilir olacaktır.

3. Yatırımları, diğer Âkit Tarafın ülkesinde savaş, ayaklanma, iç karışıklık veya diğer benzer olaylar nedeniyle zarar gören Âkit Taraflardan her birinin yatırımcıları, diğer Âkit Tarafça kendi yatırımcılarına ya da herhangi üçüncü bir ülke yatırımcılarına uygulanan muameleden daha az elverişli olmayacak şekilde bu tür kayıplarla ilgili olarak benimsenecek işlemlerden hangisi en elverişli ise o muameleyle tabi tutulacaklardır.

MADDE IV

Ülkesine İade ve Transfer

1. Âkit Taraflardan her biri bir yatırımla ilgili bütün transferlerin serbestçe ve makul olmayan bir gecikme olmaksızın kendi ülkesinden içeri ve dışarı yapılmasına izin verecektir. Bu tür transferler aşağıdakileri içerir:

(a) hasılatlar,

(b) bir yatırımın tamamının veya bir kısmının satışı veya tasfiyesinden elde edilen kazançlar,

(c) Madde III çerçevesinde tazminat,

(d) yatırımlarla ilgili borçlardan kaynaklanan geri ödemeler ve faiz ödemeleri,

(e) diğer Âkit Tarafın ülkesinde, bir yatırımla ilgili çalışma izni almış olan bir Âkit Tarafın vatandaşlarının elde ettikleri maaşlar, haftalık ücretler ve diğer ödemeler,

(f) bir yatırım uyuşmazlığından doğan ödemeler.

2. Transferler, yatırımın yapılmış olduğu konvertibl para birimi veya yatırımcının rızası olması kaydıyla herhangi bir konvertibl para birimi üzerinden transferin yapıldığı tarihte geçerli olan döviz kuru esas alınarak yapılacaktır.

MADDE V

Halefiyet

1. Eğer bir Âkit Taraf yatırımcısının yatırımı, ticari olmayan risklere karşı kanuni bir sistem dahilinde sigorta edilmişse, sigortalayanın sigorta anlaşmasının şartlarından ileri gelen her türlü halefiyeti diğer Âkit Tarafça tanınacaktır.

2. Sigortalayan, yatırımcının kullanmaya yetkili olabileceği haklar dışında hiçbir hakkı kullanmaya yetkili olmayacaktır.

3. Bir Âkit Taraf ile sigortalayan arasındaki kanuni uyuşmazlıklar, işbu Anlaşmanın IX. Maddesi hükümleri uyarınca çözümlenecektir.

MADDE VI

Aykırılık

Bu Anlaşma, yatırımları veya ilgili faaliyetleri benzer durumlarda bu Anlaşma ile sağlanandan daha elverişli bir muameleye tabi kılan,

(a) Âkit Taraflardan her birinin kanun ve nizamları, idari uygulamaları veya usullere ya da idari veya yargısal kararlara,

(b) uluslararası hukuki yükümlülüklere, veya

(c) bir yatırım anlaşması veya yatırım izni kapsamındaki de dahil olmak üzere, herhangi bir Âkit Tarafın üstlenmiş olduğu yükümlülüklere aykırı olmayacaktır.

MADDE VII

Engel Olma

1. İşbu Anlaşma Âkit Taraflardan her birinin kamu düzeni ve ahlakının korunması için gerekli önlemleri uygulamasını, uluslararası barış veya güvenliğin sürdürülmesi veya sağlanmasına yönelik yükümlülüklerini yerine getirmesini veya kendi lüzumlu güvenlik çıkarlarını korumasını engellemeyecektir.

2. İşbu Anlaşma Âkit Taraflardan her birinin, bu gibi işlemlerin işbu Anlaşmada ileri sürülen haklardan hiçbirinin özünü bozmaması koşuluyla, yatırımların kurulması ile ilgili özel işlemler emretmesini engellemeyecektir.

MADDE VIII**Danışma**

Âkit Taraflar, içlerinden birinin talebi üzerine, işbu Anlaşma ile ilgili herhangi bir uyuşmazlığı çözmek veya işbu Anlaşmanın uygulanması veya yorumu ile ilgili herhangi bir sorunu tartışmak üzere, derhal danışmalarda bulunmayı kabul ederler.

MADDE IX**Bir Âkit Taraf ile Diğer Âkit Tarafın Yatırımcıları Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü**

1. Âkit Taraflardan birinin yatırımcısı ile diğer Âkit Taraf arasında bir yatırımdan kaynaklanan her türlü kanuni uyuşmazlık ilgili iki taraf arasında iyi niyetle çözülecektir.

2. Eğer bu uyuşmazlık, uyuşmazlığın bir veya diğer taraftan yazılı olarak ortaya konulduğu tarihten itibaren altı aylık bir süre içerisinde çözümlenmemişse, taraflardan herhangi birinin talebi ve seçimi üzerine, çözüm için aşağıdaki mercilerden birine sunulacaktır:

- (a) sözkonusu yatırım ülkesinde yapılan Âkit Tarafın yetkili mahkemesi; veya
- (b) bu sözleşme uygulanabilir ise; 18 Mart 1965 tarihinde Washington'da yapılan Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi ile kurulmuş olan Uluslararası Yatırım Uyuşmazlıkları Çözüm Merkezi (ICSID), veya
- (c) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu'nun Tahkim Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir hakem mahkemesi (UNCITRAL).

Yukarıda belirtilen uyuşmazlığın çözümü yollarından birini seçen yatırım uyuşmazlığının herbir tarafı, diğer iki yolu takip edemez.

3. Tahkim;

- a) işbu Anlaşmanın hükümlerine,
- b) kanunlar ihtilafı ile ilgili kurallar dahil olmak üzere, sözkonusu yatırım ülkesinde yapılan Âkit Tarafın ulusal kanun ve nizamlarına dayanacaktır.

4. Tahkim kararları uyuşmazlığın bütün Âkit Tarafları için kesin ve bağlayıcı olacaktır. Her bir Âkit Taraf verilen kararları kendi kanunları çerçevesinde yerine getirecektir.

5. Tahkim Heyeti Taraflardan herhangi birinin talebi üzerine kararını yorumlayacaktır. Taraflarca başka şekilde kararlaştırılmadığı takdirde, tahkim yeri the Hague, Hollanda'dır.

6. Uyuşmazlığa taraf olan Âkit Taraf, yatırım uyuşmazlıklarını içeren muameleler sırasında hiç bir zaman bağışıklığını veya uğranılmış zararın veya kaybın tümünü veya bir bölümünü içeren bir sigorta sözleşmesi kapsamı altında yatırımcının tazminat aldığı gerçeğini bir savunma olarak öne süremez.

MADDE X**Âkit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü**

1. Âkit Taraftar, işbu Anlaşmanın uygulaması veya yorumu konusunda aralarında vaki olan herhangi bir uyuşmazlığı iyi niyet ve işbirliği ruhu içinde, çabuk ve adil bir şekilde çözümlenmeye çalışacaklardır. Bu bakımdan, Âkit Taraflar bu gibi çözümlere varmak için doğrudan ve anlamlı müzakerelerde bulunmayı kabul ederler. Eğer Âkit Taraflar,

uyuşmazlığın ortaya çıkmasından itibaren altı ay içinde sözü edilen yöntemle bir anlaşmaya varamazlarsa, Âkit Taraflardan herhangi birinin talebi üzerine, uyuşmazlık üç üyeli bir tahkim heyetine götürülebilir.

2. Her bir Âkit Taraf talebin alınmasından itibaren iki ay içinde, birer hakem tayin edecektir. Bu iki hakem, Âkit Tarafların her ikisi ile diplomatik ilişkisi olan üçüncü bir ülke vatandaşı olan üçüncü bir hakemi Başkan olarak seçeceklerdir.

Âkit Taraflardan biri belirlenen süre içinde bir hakem tayin edemezse, diğer Âkit Taraf, Uluslararası Adalet Divanı'nın Başkanından bu tayini yapmasını talep edebilir.

3. Eğer iki hakem, seçimlerinden itibaren iki ay içinde Heyet Başkanının seçimi konusunda anlaşma sağlayamazlarsa, Heyet Başkanı, Âkit Taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından seçilecektir.

4. Eğer Uluslararası Adalet Divanı Başkanı, görevini yerine getirmekten alıkonulursa veya bu şahıs Âkit Taraflardan birinin vatandaşı ise seçim Başkan Yardımcısı tarafından yapılacaktır ve eğer Başkan Yardımcısı da anılan görevi yerine getirmekten alıkonulursa veya Âkit Taraflardan birinin vatandaşı ise, seçim Âkit Taraflardan birinin vatandaşı olmayan en kıdemli Divan üyesi tarafından yapılacaktır.

5. Tahkim Heyeti, Heyet Başkanının seçildiği tarihten itibaren bir ay içinde, işbu Anlaşmanın diğer maddeleriyle tutarlı olacak şekilde usul kuralları üzerinde anlaşmaya varacaklardır. Eğer Tahkim Heyeti bir ay içinde usul kurallarını tayin edemezse, UNCITRAL kuralları uygulanabilir olacaktır.

6. Aksi kararlaştırılmadıkça, Başkanın seçildiği tarihten itibaren sekiz ay içinde, bütün beyanlar yapılacak, bütün duruşmalar tamamlanacak ve Tahkim Heyeti -hangisi daha sonra gerçekleşirse- duruşmaların bittiği tarihte veya son beyanlardan sonra iki ay içinde karara varacaktır. Tahkim Heyeti, nihai ve bağlayıcı olacak kararını oy çokluğu ile alacaktır.

7. Tahkim Heyeti uyuşmazlık konusu ile ilgili olarak işbu Anlaşmanın kurallarını uygulayacaktır. Tahkim yeri the Hague, Hollanda olacaktır.

8. Başkanın, diğer hakemlerin masrafları ve yargılama ile ilgili diğer masraflar Âkit Taraflarca eşit olarak ödenecektir. Bununla birlikte, Tahkim Heyeti giderlerin daha yüksek bir oranının Âkit Taraflardan biri tarafından ödenmesine re'sen karar verebilir.

9. Eğer bir uyuşmazlık, bu Anlaşmanın IX. Maddesi uyarınca bir uluslar arası tahkim mahkemesine sunulmuş ve hâlâ orada çözüm beklemekte ise, aynı uyuşmazlık işbu madde hükümleri uyarınca başka bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulmayacaktır. Bu, her iki Âkit Taraf arasında doğrudan ve anlamlı görüşmeler yoluyla bağlantı kurmayı engellemeyecektir.

MADDE XI

Yürürlüğe Girme

1. İşbu Anlaşma, onay belgelerinin teatisinin tamamlandığı tarihte yürürlüğe girecektir. Anlaşma on yıllık bir dönem için yürürlükte kalacak ve bu Maddenin ikinci paragrafına göre sona erdirilmediği sürece süresiz olarak yürürlükte kalacaktır. İşbu Anlaşma, yürürlüğe giriş tarihinde mevcut olan yatırımlar yanında bu tarihten sonra yapılan veya edinilen yatırımlara da uygulanacaktır.

2. Âkit Taraflardan her biri yazılı olarak diğer Âkit Tarafa bir yıl öncesinden feshi ihbarda bulunarak, Anlaşmayı ilk on yıllık dönemin sonunda veya bundan sonra her an soru erdirebilir.

3. İşbu Anlaşma Âkit Taraflar arasında yazılı bir anlaşma ile değiştirilebilir. Herhangi bir değişiklik, Âkit Taraflardan her birinin diğer Âkit Tarafa değişikliğin yürürlüğe girmesi için gerekli tüm dahili formaliteleri tamamladığını bildirmesi üzerine yürürlüğe girecektir.

4. İşbu Anlaşmanın sona erme tarihinden önce yapılan ya da gerçekleşen ve bu Anlaşmanın uygulanacağı yatırımlarla ilgili olarak, bu Anlaşmanın diğer bütün Maddelerinin hükümleri, söz konusu sona erme tarihinden itibaren ilave bir on yıl daha yürürlükte kalacaktır.

Bu Anlaşmayı Tarafların tam yetkili temsilcileri, huzurlarında imzalamışlardır.

Ankara'da, 25 Aralık 2001 tarihinde Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde, hepsi de aynı derecede geçerli olarak akdedilmiştir.

Yorumda farklılık halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

KATAR DEVLETİ HÜKÜMETİ

ADINA

ADINA

(İmza)

(İmza)

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
73	52	25
80	82	403
154	94	411:412

I- Gerekçeli 852 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 94 üncü Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Plan ve Bütçe, Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/952